

Spis treści

Wykaz ważniejszych skrótów	9
Wstęp	13
Rozdział 1	
Szpital w polskim systemie ochrony zdrowia	19
1.1. System ochrony zdrowia w Polsce	19
1.1.1. Podstawowe pojęcia	19
1.1.2. Reformy systemu ochrony zdrowia w Polsce	21
1.1.3. Organizacja ochrony zdrowia w Polsce	30
1.2. Szpital jako najważniejsza instytucja w systemie ochrony zdrowia	37
1.2.1. Definicja	37
1.2.2. Klasyfikacja szpitali	41
1.2.3. Szpitale w liczbach	47
1.3. Pracownicy medyczni w strukturze organizacyjnej szpitala	50
1.3.1. Zasoby ludzkie w systemie ochrony zdrowia	50
1.3.2. Wybrane zawody medyczne jako zawody zaufania publicznego	55
1.3.3. Zawody medyczne w świetle wyników badań opinii społecznej	60
Rozdział 2	
Zarządzanie ryzykiem w szpitalach	67
2.1. Teoria ryzyka	67
2.2. Zarządzanie ryzykiem w ochronie zdrowia	68
2.2.1. Identyfikacja ryzyka w placówkach szpitalnych	70
2.2.2. Analiza ryzyka w placówkach szpitalnych	71
2.2.3. Sterowanie ryzykiem	72
2.2.4. Monitorowanie i kontrola ryzyka	75
2.3. Systemy zewnętrznej oceny wykorzystywane w zarządzaniu ryzykiem w placówkach szpitalnych	76
2.3.1. System zewnętrznej oceny zarządzania oparty o normy ISO	76
2.3.2. System zewnętrznej oceny zarządzania oparty o akredytację	78

6 Spis treści

2.4. Ubezpieczenie jako instrument zarządzania ryzykiem w ochronie zdrowia	83
2.4.1. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej jako szczególny rodzaj ubezpieczenia wykorzystywanego w ochronie zdrowia	87
2.4.2. Przegląd obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej funkcjonujących w systemie ochrony zdrowia w Polsce w latach 1998–2021	95
2.4.3. Ubezpieczenie pacjentów z tytułu zajścia zdarzenia medycznego	108

Rozdział 3

Prawne aspekty odpowiedzialności szpitali i lekarzy w Polsce 111

3.1. Pojęcie szkody. Rodzaje i klasyfikacje	111
3.2. Pojęcie błędu medycznego. Rodzaje i klasyfikacje	117
3.3. Pojęcie zdarzenia niepożądanego i zdarzenia medycznego	126
3.4. Rodzaje odpowiedzialności	130
3.4.1. Odpowiedzialność pracownicza	133
3.4.2. Odpowiedzialność zawodowa (dyscyplinarna)	136
3.4.3. Odpowiedzialność karna	140
3.4.4. Odpowiedzialność podmiotu zbiorowego	142
3.4.5. Odpowiedzialność cywilna	145
3.4.6. Odpowiedzialność z tytułu zajścia zdarzenia medycznego	155
3.5. Metody dochodzenia roszczeń przez poszkodowanych z tytułu wybranych rodzajów odpowiedzialności	158
3.5.1. Dochodzenie roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej	158
3.5.2. Dochodzenie roszczeń z tytułu zajścia zdarzenia medycznego	168
3.5.3. Postępowanie mediacyjne	172

Rozdział 4

Zdarzenia niepożądane w świetle dostępnych danych statystycznych w Polsce 179

4.1. Systemy raportowania zdarzeń niepożądanych	181
4.1.1. Klasyfikacja systemów powiadamiania	183
4.1.2. Bariery w rozwoju systemów raportowania	184
4.1.3. Systemy raportowania w wybranych krajach	186
4.2. Statystyka skarg i roszczeń odszkodowawczych z tytułu zajścia zdarzeń niepożądanych	192
4.2.1. Pojęcie skargi i roszczenia	192
4.2.2. Roszczenia z tytułu odpowiedzialności zawodowej	193
4.2.3. Roszczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej	202
4.2.4. Roszczenia z tytułu odpowiedzialności za zajście zdarzenia medycznego	207
4.2.5. Skargi do Rzecznika Praw Pacjenta	210

Rozdział 5

Statystyczna analiza finansowych skutków występowania szkód na pacjentach – wyniki badań własnych	215
5.1. Metodyka badania i dobór próby badawczej	215
5.1.1. Źródło pochodzenia danych	217
5.1.2. Baza danych	220
5.2. Analiza ilościowa dochodzonych i zasądzonych świadczeń odszkodowawczych	227
5.2.1. Zdarzenia niepożądane wywołujące szkodę	227
5.2.2. Zagregowana analiza szkód na pacjentach	229
5.2.3. Czas rozpatrywania spraw o odszkodowanie za szkody wyrządzone pacjentom przez szpitale	232
5.2.4. Roszczenia odszkodowawcze i zasądzone świadczenia za szkody wyrządzone podczas leczenia w szpitalach	235
5.3. Finansowe roszczenia oraz zasądzone świadczenia odszkodowawcze związane z występowaniem szkód na pacjentach	238
5.3.1. Zadośćuczynienie	241
5.3.2. Jednorazowe świadczenie odszkodowawcze	246
5.3.3. Świadczenia rentowe	251
5.3.4. Zadośćuczynienie i odszkodowanie ogółem	258
5.3.5. Odpowiedzialność za szkody mogące ujawnić się w przyszłości	262
5.3.6. Wartość zasądzanego świadczenia odszkodowawczego ogółem	265
5.4. Obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej szpitali jako instrument zmniejszający skutki finansowe występowania szkód na pacjentach	271
Zakończenie	277
Bibliografia	283
Literatura przedmiotu	283
Akty prawne	296
Źródła internetowe	302
Załącznik 1	305
Załącznik 2	311
Spis rysunków	317
Spis tabel	323